

V Bruseli 20. mája 2022
(OR. en)

9210/22

Medziinštitucionálny spis:
2022/0130(COD)

CODEC 718
COPEN 192
EUROJUST 58
JAI 666
PE 51

INFORMAČNÁ POZNÁMKA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Výbor stálych predstaviteľov/Rada
Predmet:	Návrh NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY, ktorým sa mení nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1727, pokiaľ ide o zhromažďovanie, zachovávanie a analýzu zo strany Eurojustu dôkazov v súvislosti s genocídou, trestnými činmi proti ľudskosti a vojnovými zločinmi výsledok prvého čítania v Európskom parlamente (Brusel, 18. – 19. mája 2022)

I. ÚVOD

S cieľom dosiahnuť dohodu o tomto spise v prvom čítaní sa uskutočnilo viacero neformálnych kontaktov medzi Radou, Európskym parlamentom a Komisiou.

Po tom, ako plénum 18. mája 2022 schválilo žiadosť Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci (LIBE) o postup podľa článku 163 (naliehavý postup), predseda výboru LIBE Juan Fernando LOPEZ AGUILAR (S&D, ES) predložil v mene tohto výboru jeden kompromisný pozmeňujúci návrh (pozmeňujúci návrh č. 1) k uvedenému návrhu nariadenia. O tomto pozmeňujúcom návrhu sa počas uvedených neformálnych kontaktov dosiahla dohoda. Skupina ECR okrem toho predložila desať pozmeňujúcich návrhov (pozmeňujúce návrhy č. 2 – 11).

II. HLASOVANIE

Plénum hlasovaním 19. mája 2022 prijalo kompromisný pozmeňujúci návrh (pozmeňujúci návrh č. 1) k uvedenému návrhu nariadenia. Neprijali sa žiadne iné pozmeňujúce návrhy. Takto zmenený návrh Komisie predstavuje pozíciu Parlamentu v prvom čítaní, ktorá sa nachádza v jeho legislatívnom uznesení uvedenom v prílohe k tejto poznámke¹.

Pozícia Parlamentu odráža predchádzajúcu dohodu medzi inštitúciami. Rada by preto mala byť schopná túto pozíciu Parlamentu schváliť.

Akt by bol potom prijatý v znení zodpovedajúcom pozícii Parlamentu.

¹ V pozícii Parlamentu uvedenej v legislatívnom uznesení sú vyznačené zmeny oproti návrhu Komisie zavedené pozmeňujúcimi návrhmi. Doplnenia oproti zneniu Komisie sú vyznačené *tučnou kurzívou*. Znak „■“ označuje vypustený text.

P9_TA(2022)0209

Uchovanie, analýza a ukladanie dôkazov v Eurojuste v súvislosti s genocídou, trestnými činmi proti ľudskosti, vojnovými zločinmi a súvisiacimi trestnými činmi *I**

Legislatívne uznesenie Európskeho parlamentu z 19. mája 2022 o návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1727, pokiaľ ide o zhromažďovanie, zachovávanie a analýzu zo strany Eurojustu dôkazov v súvislosti s genocídou, trestnými činmi proti ľudskosti a vojnovými zločinmi (COM(2022)0187 – C9-0155/2022 – 2022/0130(COD))

(Riadny legislatívny postup: prvé čítanie)

Európsky parlament,

- so zreteľom na návrh Komisie pre Európsky parlament a Radu (COM(2022)0187),
 - so zreteľom na článok 294 ods. 2 a článok 85 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, v súlade s ktorými Komisia predložila návrh Európskemu parlamentu (C9-0155/2022),
 - so zreteľom na článok 294 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,
 - so zreteľom na záväzok zástupcu Rady, vyjadrený v liste z 18. mája 2022, schváliť pozíciu Európskeho parlamentu v súlade s článkom 294 ods. 4 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,
 - so zreteľom na články 59 a 163 rokovacieho poriadku,
1. prijíma nasledujúcu pozíciu v prvom čítaní;
 2. žiada Komisiu, aby mu vec znovu predložila, ak nahrádza, podstatne mení alebo má v úmysle podstatne zmeniť svoj návrh;
 3. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila túto pozíciu Rade, Komisii a národným parlamentom.

P9_TC1-COD(2022)0130

Pozícia Európskeho parlamentu prijatá v prvom čítaní 19. mája 2022 na účely prijatia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/..., ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2018/1727, pokiaľ ide o uchovanie, analýzu a ukladanie dôkazov v Eurojuste v súvislosti s genocídou, trestnými činmi proti ľudskosti, vojnovými zločinmi a súvisiacimi trestnými činmi

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä jej článok 85,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom²,

² Pozícia Európskeho parlamentu z 19. mája 2022.

keďže:

- (1) Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1727³ sa zriadil Eurojust a stanovili jeho úlohy, právomoc a funkcie.
- (2) V článku 3 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2018/1727 sa stanovuje, že Eurojust má právomoc, pokiaľ ide o formy závažnej trestnej činnosti uvedené v prílohe I k uvedenému nariadeniu, ktoré zahŕňajú genocídu, trestné činy proti ľudskosti a vojnové zločiny. Podľa článku 3 ods. 4 nariadenia (EÚ) 2018/1727 sa právomoc Eurojustu vzťahuje aj na trestné činy súvisiace s trestnými činmi uvedenými v prílohe I k uvedenému nariadeniu.
- (3) Ruská federácia začala 24. februára 2022 vojenskú agresiu voči Ukrajine. Existuje dôvodné podozrenie, že na Ukrajine boli a sú páchané trestné činy proti ľudskosti a vojnové zločiny v súvislosti so súčasnými násilnosťami .

³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1727 zo 14. novembra 2018 o Agentúre Európskej únie pre justičnú spoluprácu v trestných veciach (Eurojust) a o nahradení a zrušení rozhodnutia Rady 2002/187/SVV (Ú. v. EÚ L 295, 21.11.2018, s. 138).

- (4) Vzhľadom na závažnosť situácie by Únia mala urýchlene prijať všetky opatrenia potrebné na zabezpečenie toho, aby sa osoby, ktoré spáchali trestné činy proti ľudskosti a vojnové zločiny na Ukrajine, za ne museli zodpovedať.
- (5) Prokuratúry vo viacerých členských štátoch a na Ukrajine začali vyšetrowanie v súvislosti s udalosťami na Ukrajine, opierajúc sa v prípade potreby o podporu Eurojustu. 27. júna 2016 Eurojust uzavrel dohodu o spolupráci s Ukrajinou. V súlade s uvedenou dohodou Ukrajina vyslala do Eurojustu styčného prokurátora s cieľom uľahčiť spoluprácu medzi Eurojustom a Ukrajinou.
- (6) Podľa Rímskeho štatútu Medzinárodného trestného súdu (ďalej len „MTS“) zo 17. júla 1998, má MTS právomoc vykonávať jurisdikciu nad osobami zodpovednými za najzávažnejšie trestné činy vyvolávajúce medzinárodné obavy, ako je v ňom uvedené. Jurisdikcia MTS je doplnkom k vnútroštátnym trestným jurisdikciám. Úrad prokurátora MTS oznámil, že začal vyšetrowanie situácie na Ukrajine.

- (7) Vzhľadom na uplatňovanie zásady univerzálnej jurisdikcie vo viacerých členských štátoch a doplnkovú povahu jurisdikcie MTS je dôležité koordinovať a vymieňať si dôkazy medzi vnútroštátnymi orgánmi zodpovednými za vyšetrovanie a stíhanie v rôznych jurisdikciách a s MTS alebo akýmkoľvek iným súdom, tribunálom alebo mechanizmom zriadeným na uvedený účel s cieľom zabezpečiť účinnosť vyšetrovaní a stíhaní genocídy, trestných činov proti ľudskosti, vojnových zločinov a súvisiacich trestných činov vrátane tých, ktoré by mohli byť spáchané na Ukrajine v súvislosti so súčasnými násilnosťami.

- (8) Eurojust by mal posilniť svoju spoluprácu s trestnými súdmi, tribunálmi a mechanizmami zriadenými na riešenie porušení medzinárodného práva, aby sa zaistila výmena dôkazov a najlepších postupov týkajúcich sa stíhania genocídy, trestných činov proti ľudskosti, vojnových zločinov a súvisiacich trestných činov s príslušnými vnútroštátnymi orgánmi a medzinárodnými justičnými orgánmi. Na uvedený účel by mal Eurojust nadviazať úzku spoluprácu s MTS a akýmkoľvek iným súdom, tribunálom alebo mechanizmom, ktorého cieľom je riešiť trestné činy, ktoré ovplyvňujú medzinárodný mier a bezpečnosť. Eurojust by mal preto uľahčovať vybavovanie žiadostí o justičnú spoluprácu od MTS alebo osobitných trestných súdov, tribunálov alebo mechanizmov týkajúcich sa dôkazov súvisiacich s genocídou, trestnými činmi proti ľudskosti, vojnovými zločinmi a súvisiacimi trestnými činmi.

- (9) **Existuje riziko, že** dôkazy súvisiace s genocídou, trestnými činmi proti ľudskosti, vojnovými zločinmi a súvisiacimi trestnými činmi nemôžu byť bezpečne uložené na území, na ktorom dochádza k násilnostiam. Je to tak aj v prípade dôkazov súvisiacich s pretrvávajúcimi násilnosťami na Ukrajine. Preto je **vhodné zriadiť** centrálné ukladacie zariadenie **na bezpečnom mieste**. Centrálné ukladacie zariadenie môže byť potrebné aj pre dôkazy zhromaždené orgánmi, úradmi a agentúrami Únie, medzinárodnými orgánmi alebo tretími stranami, ako sú organizácie občianskej spoločnosti, aby boli prístupné príslušným vnútroštátnym orgánom a medzinárodným justičným orgánom.
- (10) Eurojust má odborné znalosti a skúsenosti potrebné na podporu vyšetrovaní a stíhaní cezhraničných trestných činov vrátane genocídy, trestných činov proti ľudskosti, vojnových zločinov a súvisiacich trestných činov. Takáto podpora zahŕňa uchovanie, analýzu a ukladanie dôkazov, pokiaľ ide o ich prípustnosť pred súdom a ich spoľahlivosť.

- (11) Uchovaním, analýzou **a ukladaním** dôkazov súvisiacich s genocídou, trestnými činmi proti ľudskosti, vojnovými zločinmi a súvisiacimi trestnými činmi, ak je to potrebné a vhodné, umožnením ich výmeny **v súlade s platnými pravidlami Únie o ochrane údajov** môže Eurojust podporovať rozpracovanie prípadov v rámci vnútroštátnych a medzinárodných vyšetrovaní a poskytnúť dodatočnú podporu príslušným vnútroštátnym orgánom a medzinárodným justičným orgánom. Takáto **analýza** by mohla byť obzvlášť cenná na účely overenia spoľahlivosti svedeckých výpovedí **alebo na zistenie akýchkoľvek relevantných väzieb. Týmto nariadením sa však nezavádza žiadna povinnosť vnútroštátnych orgánov vymieňať si dôkazy s Eurojustom.**

- (12) Malo by sa zriadiť nové dočasné ukladacie zariadenie na uchovanie, analýzu a ukladanie dôkazov súvisiacich s genocídou, trestnými činmi proti ľudskosti, vojnovými zločinmi a súvisiacimi trestnými činmi. Keďže potreba ukladať takéto dôkazy je naliehavá, je potrebné, aby ich Eurojust ukladal v automatizovanom zariadení na správu a ukladanie údajov, ktoré je oddelené od systému správy vecí zriadeného podľa článku 23 nariadenia (EÚ) 2018/1727 (ďalej len „automatizované zariadenie na správu a ukladanie údajov“). Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1727 a rozhodnutie Rady 2005/671/SVV, pokiaľ ide o digitálnu výmenu informácií v prípadoch terorizmu, obsahuje ustanovenia týkajúce sa zriadenia nového systému správy vecí. Po zriadení uvedeného nového systému správy vecí by sa do neho mali začleniť operačné údaje dočasne spracované v automatizovanom zariadení na správu a ukladanie údajov. Všeobecné pravidlá stanovené v kapitole IX nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1725⁴ by sa mali uplatňovať bez toho, aby boli dotknuté osobitné pravidlá ochrany údajov stanovené v nariadení (EÚ) 2018/1727.

⁴ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1725 z 23. októbra 2018 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov inštitúciami, orgánmi, úradmi a agentúrami Únie a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 45/2001 a rozhodnutie č. 1247/2002/ES (Ú. v. EÚ L 295, 21.11.2018, s. 39).

- (13) Uchovanie, **analýza a ukladanie** dôkazov týkajúcich sa genocídy, trestných činov proti ľudskosti, vojnových zločinov a súvisiacich trestných činov v automatizovanom zariadení na správu a ukladanie údajov a dostupnosť uvedených dôkazov príslušným vnútroštátnym orgánom a medzinárodným justičným orgánom kedykoľvek je to potrebné a vhodné, by mali byť v súlade s najvyššími normami kybernetickej bezpečnosti a ochrany údajov, v súlade s článkami 7 a 8 Charty základných práv Európskej únie, **nariadením (EÚ) 2018/1725, najmä jeho článkom 91 a osobitnými pravidlami ochrany údajov stanovenými v nariadení (EÚ) 2018/1727.**
- (14) Satelitné snímky, fotografie, videá a zvukové záznamy môžu byť užitočné na preukázanie spáchania genocídy, trestných činov proti ľudskosti, vojnových zločinov a súvisiacich trestných činov. Eurojust by preto mal mať možnosť spracúvať a ukladať satelitné snímky, fotografie, videá a zvukové záznamy na uvedený účel.

- (15) Eurojust a Europol by mali úzko spolupracovať v rámci svojich príslušných mandátov, ***pričom by mali zohľadňovať potrebu vyhnúť sa zdvojovaniu úsilia a svoje príslušné operačné kapacity***, najmä pokiaľ ide o spracúvanie a analýzu informácií v rámci existujúceho a špecializovaného systému Europolu pre medzinárodné trestné činy, označovaný ako ***analytický projekt základných medzinárodných trestných činov***, s cieľom podporiť príslušné orgány pri vyšetrovaní a stíhaní genocídy, trestných činov proti ľudskosti, vojnových zločinov a súvisiacich trestných činov. Eurojust by preto mal mať možnosť zasielať Europolu informácie, ktoré získa pri výkone svojej operačnej funkcie podľa nariadenia (EÚ) 2018/1727, ktorou je podpora činnosti členských štátov v boji proti genocíde, trestným činom proti ľudskosti, vojnovým zločinom a súvisiacim trestným činom. Takáto spolupráca by mala zahŕňať pravidelné spoločné hodnotenie operačných a technických otázok.

- (16) *Vzhľadom na naliehavosť potreby zriadiť v Eurojuste automatizované zariadenie na správu a ukladanie údajov, ktoré by sa zaoberalo dôkazmi týkajúcimi sa genocídy, trestných činov proti ľudskosti, vojnových zločinov a súvisiacich trestných činov s cieľom zabezpečiť vyvodenie zodpovednosti za trestné činy spáchané na Ukrajine, sa považuje za vhodné uplatniť výnimku z osemtyždňovej lehoty stanovenej v článku 4 Protokolu č. 1 o úlohe národných parlamentov v Európskej únii, ktorý je pripojený k Zmluve o Európskej únii (ďalej len „Zmluva o EÚ“), Zmluve o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“) a Zmluve o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu.*
- (17) V súlade s článkom 3 a článkom 4a ods. 1 Protokolu č. 21 o postavení Spojeného kráľovstva a Írska s ohľadom na priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, ktorý je pripojený k Zmluve o EÚ a ZFEÚ, Írsko oznámilo želanie zúčastniť sa na prijatí a uplatňovaní tohto nariadenia.

- (18) V súlade s článkami 1 a 2 Protokolu č. 22 o postavení Dánska, ktorý je pripojený k Zmluve o EÚ a ZFEÚ, sa Dánsko nezúčastňuje na prijatí tohto nariadenia, nie je ním viazané ani nepodlieha jeho uplatňovaniu.
- (19) Keďže ciele tohto nariadenia, a to umožniť Eurojustu uchovať, analyzovať a ukladať dôkazy týkajúce sa genocídy, trestných činov proti ľudskosti, vojnových zločinov a súvisiacich trestných činov, umožniť výmenu takýchto dôkazov a zriadiť automatizované zariadenie na správu a ukladanie údajov oddelené od existujúceho systému Europolu na správu vecí, nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni členských štátov, ale z dôvodov jeho dôsledkov ich možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o EÚ. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku toto nariadenie neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie uvedených cieľov.

- (20) V súlade s článkom 42 nariadenia (EÚ) 2018/1725 sa konzultovalo s európskym dozorným úradníkom pre ochranu údajov, ktorý vydal stanovisko 13. mája 2022.
- (21) *Toto nariadenie by malo z dôvodu naliehavosti nadobudnúť účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v Úradnom vestníku Európskej únie s cieľom urýchlene sprístupniť nové automatizované zariadenie na správu a ukladanie údajov v Eurojuste, ktoré umožní uchovanie, analýzu a ukladanie dôkazov týkajúcich sa genocídy, trestných činov proti ľudskosti, vojnových zločinov a súvisiacich trestných činov s cieľom zabezpečiť vyvodenie zodpovednosti za takéto trestné činy spáchané na Ukrajine,*

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

Článok 1
Zmeny nariadenia (EÚ) 2018/1727

Nariadenie (EÚ) 2018/1727 sa mení takto:

1. V článku 4 ods. 1 sa dopĺňa toto písmeno:

- „j) podporuje činnosť členských štátov v boji proti genocíde, trestným činom proti ľudskosti, vojnovým zločinom a súvisiacim trestným činom, a to aj prostredníctvom uchovania, analýzy **a ukladania** dôkazov súvisiacich s uvedenými trestnými činmi a súvisiacimi trestnými činmi a prostredníctvom umožnenia výmeny takýchto dôkazov s prílušnými vnútroštátnymi **orgánmi** a medzinárodnými justičnými orgánmi, najmä Medzinárodným trestným súdom, alebo ich priameho sprístupnenia týmto orgánom, iným spôsobom.“

2. V článku 80 sa dopĺňa tento odsek:

„8. Odchylnne od článku 23 ods. 6 môže Eurojust zriadiť automatizované zariadenie na správu a ukladanie údajov oddelené od systému správy vecí uvedeného v článku 23 na účely spracúvania operačných osobných údajov na účely vykonávania operačnej funkcie uvedenej v článku 4 ods. 1 písm. j) (ďalej len „automatizované zariadenie na správu a ukladanie údajov“).

Automatizované zariadenie na správu a ukladanie údajov musí spĺňať najprísnejšie normy kybernetickej bezpečnosti.

Bez ohľadu na článok 90 nariadenia (EÚ) 2018/1725 Eurojust konzultuje s európskym dozorným úradníkom pred prevádzkou automatizovaného zariadenia na správu a ukladanie údajov. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov vydá stanovisko do dvoch mesiacov od prijatia oznámenia od úradníka pre ochranu údajov.

Oznámenie od úradníka pre ochranu údajov uvedené v treťom pododseku obsahuje aspoň tieto prvky:

- a) všeobecný opis plánovaných spracovateľských operácií;
- b) posúdenie rizík pre práva a slobody dotknutých osôb;
- c) opatrenia plánované na riešenie rizík uvedených v písmene b);
- d) záruky, bezpečnostné opatrenia a mechanizmy na zabezpečenie ochrany osobných údajov a na preukázanie súladu s týmto nariadením s ohľadom na práva a oprávnené záujmy dotknutých osôb a ďalších osôb, ktorých sa to týka.

Ustanovenia o ochrane údajov stanovené v tomto nariadení **a v nariadení (EÚ) 2018/1725** sa uplatňujú na spracúvanie údajov v automatizovanom zariadení na správu a ukladanie údajov, pokiaľ sa priamo netýkajú technického nastavenia systému správy vecí ■ . Prístupové práva a lehoty na prístup k údajom ukladaným v automatizovanom zariadení na správu a ukladanie údajov musia byť **v súlade s platnými pravidlami o** prístupe k dočasným pracovným súborom, na podporu ktorých sa údaje ukladajú **a príslušnými lehotami, najmä s lehotami stanovenými v článku 29 tohto nariadenia.**

Výnimka stanovená v tomto odseku sa **uplatňuje dovtedy, kým je zavedený systém správy vecí pozostávajúci z dočasných pracovných súborov a registra.**“

3. Príloha II sa mení takto:

a) bod 1 písm. n) sa nahrádza takto:

„n) profily DNA zistené z nekódujúcej časti DNA, fotografie a odtlačky prstov a – v súvislosti s trestnými činmi a súvisiacimi trestnými činmi uvedenými v článku 4 ods. 1 písm. j) – videá a zvukové záznamy.“

b) bod 2 písm. f) sa nahrádza takto:

„f) opis a povaha trestných činov týkajúcich sa dotknutej osoby, dátum a miesto spáchania trestných činov, trestnoprávna kategória trestných činov, **stav vyšetrovania** a – v súvislosti s trestnými činmi a súvisiacimi trestnými činmi uvedenými v článku 4 ods. 1 písm. j) – informácie týkajúce sa trestnej činnosti vrátane zvukových záznamov, videí, satelitných snímok a fotografií ■ ;“

Článok 2
Nadobudnutie účinnosti

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné v členských štátoch v súlade so zmluvami.

V ...

*Za Európsky parlament
predsedníčka*

*Za Radu
predseda/predsedníčka*